

Sortida d'estudi a les Terres de Ponent (dissabte, 8 d'abril de 2000)

Narcís Rucabado i Franquesa

Enguany s'ha volgut encetar, amb un altre caire, per a algunes de les sortides d'estudi, la modalitat de fer excursió a peu. Per als no caminadors, s'ha previst un itinerari, amb desplaçament amb autocar, i amb visites a llocs d'interès geogràfic i històric.

Com a primera sortida d'aquesta nova modalitat, fou triat l'indret, per als caminadors, del congost del Mont-rebei, al Montsec. L'itinerari travessà el congost des del Pont de Montanyana (Alta Ribagorça) fins a Corçà (la Noguera).

Guiats pel consoci, vocal d'aquesta sortida, Jesús Burgueño, la major part dels inscrits, empengueren la marxa a peu, des de la central distribuïdora d'energia elèctrica de l'ENHER, situada prop del Pont de Montanyana, vora la ribera esquerra de la Noguera Ribagorçana, punt fins on pot arribar l'autocar per bona pista asfaltada, encara que estreta, però ja dintre de la comarca del Pallars Jussà.

Seguint el camí prop de l'enderrocat mas de Mont-rebei i travessant el barranc de les Jullanes pel pont penjat o passarel·la, a l'ombra del castell de Giribeta i l'ermita de la Mare de Déu del Congost, s'endinsaren per l'estret congost, el més impressionant de tot el Pirineu, per un camí gratat a la roca viva.

A algunes persones, pot causar aquest camí una sensació de vertigen, però la companynia del grup dona seguretat al caminant. Pot ésser perillós anar-hi sol.

Aquest camí fou inaugurat el 17 d'octubre de l'any 1982, substituïnt el vell camí construït l'any 1924 per la Mancomunitat de Catalunya, en resoldre les pèrdues d'aigua de l'embassament de Canelles, a la Noguera Ribagorçana, en pujar el nivell de l'aigua i negar aquell vell camí.

No parlarem ací de la història i els fets reivindicatius que portaren a construir aquest nou camí, però sí que hem de dir que fou una victòria de l'entesa entre l'ENHER i els excursionistes.

L'itinerari seguí direcció sud cap al portell del Montsec, mas de Carlets, la Pardina, collet de la Pertusa, ermita de la Pertusa i Corçà, on els recollí l'auto-car amb la resta de participants no caminadors.

Durant l'excursió foren donades explicacions sobre les calcàries cretàiques que formen la serra del Montsec, amb els seus fenòmens càrstics i tota la seva geomorfologia. Una extensa i interessant lliçó de geologia.

Reprenent l'itinerari dels no caminadors, hem de dir que es visità l'antic i interessant poble de Montanyana, situat a uns 2 km del Pont de Montanyana. Montanyana arribà a ser la segona població del comtat de Ribagorça i assolí molta importància a l'edat mitjana per la seva situació estratègica i fronterera, el seu conjunt fortificat, el pas de cabaneres, etc. El castell s'organitzà ja a la fi del segle X com a baluard fronterer del primer comtat de Ribagorça.

Visitarem l'entorn de les restes del castell de Montanyana, amb la seva torre mestra, també en molt mal estat i l'exterior de l'església de la Mare de Déu de Baldós, romànica del X amb afegit del gòtic del XIII. Nou fou possible visitar l'interior, donat el mal estat actual amb perill d'ensulsiades. La vista sobre el poble té el seu encant, amb l'església romànica de Sant Joan, del XII-XIII.

L'estat d'aquests interessants monuments actualment és deplorable, però tinguérem, per dir-ho d'una manera, la satisfacció de poder signar un fulls on se'ns demanava el nostre suport per a motivar l'administració de salvar aquest llegat monumental. Sembla que s'hi comencen a fer alguns treballs de consolidació.

Continuarem cap a Tremp per la carretera C-1311 i férem una petita parada al coll de Montllobar (1.087 m) per a donar una lleugera explicació geogràfica de l'entorn, però l'aire fred que bufava del Pirineu i les nuvolades de l'horitzó no ens deixaren copsar la bellesa del Tormo, el Cotiella, l'Aneto, etc. i no poguérem fer-hi massa estada.

Seguirem carretera cap a la Conca però no férem parada a Tremp, donat el poc temps de què disposàvem. Això sí, pararem a la font de les Bagasses, al congost de Terradets per tal d'assaborir l'aigua fresca i meravellar-nos de l'espectacle de l'indret.

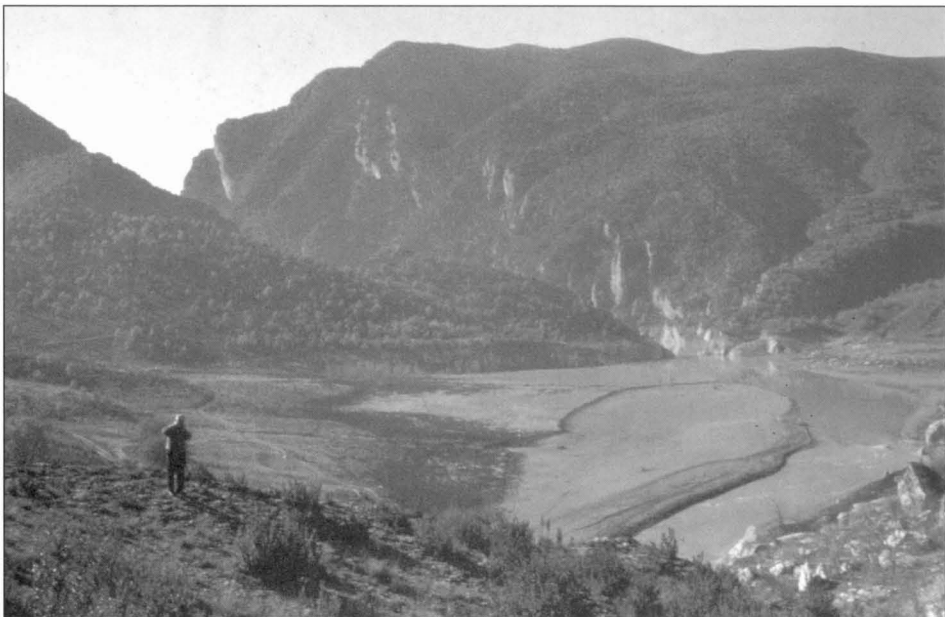
Quasi just a l'hora de dinar arribàrem al restaurant en el modern càmping d'Àger on ja ens esperava una abundant amanida amb bona graellada de carn.

El temps un xic plujós, no ens impedí de donar un tom pels carrers de la vila i visitar l'interessant col·legiata de Sant Pere d'Àger, les muralles i els defores de l'església de Sant Vicenç. A causa de les obres no ens fou possible visitar l'interior per veure el sarcòfag romà de marbre del segle III que serví com a pica baptismal.

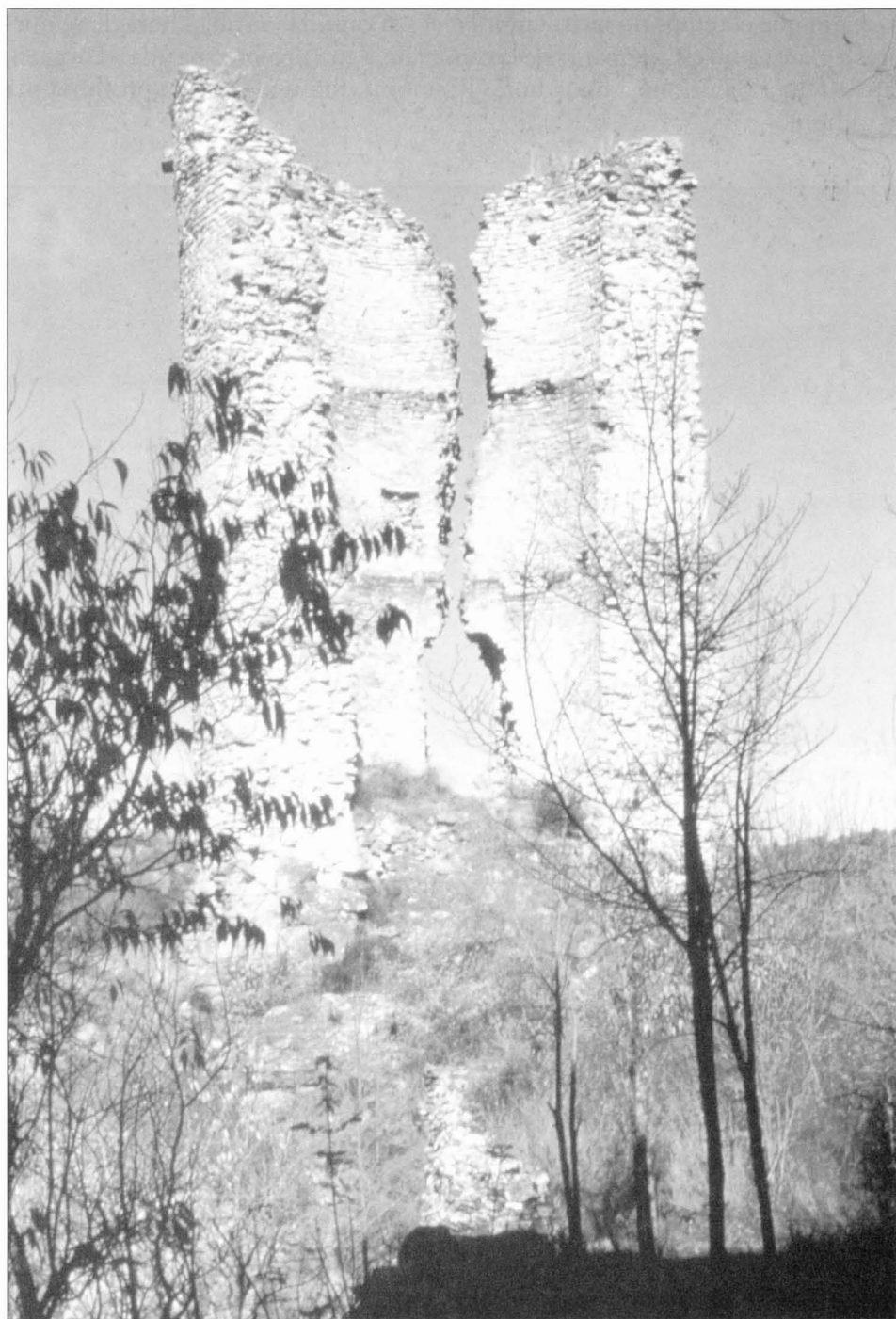
Com que el temps no té aturador en el seu caminar, arribà l'hora de reunir-nos a Corçà amb els companys de la caminada. Amb una breu parada a Balaguer, arribàrem a Barcelona a bona hora. Resumint, fou una jornada profitosa per a tothom.

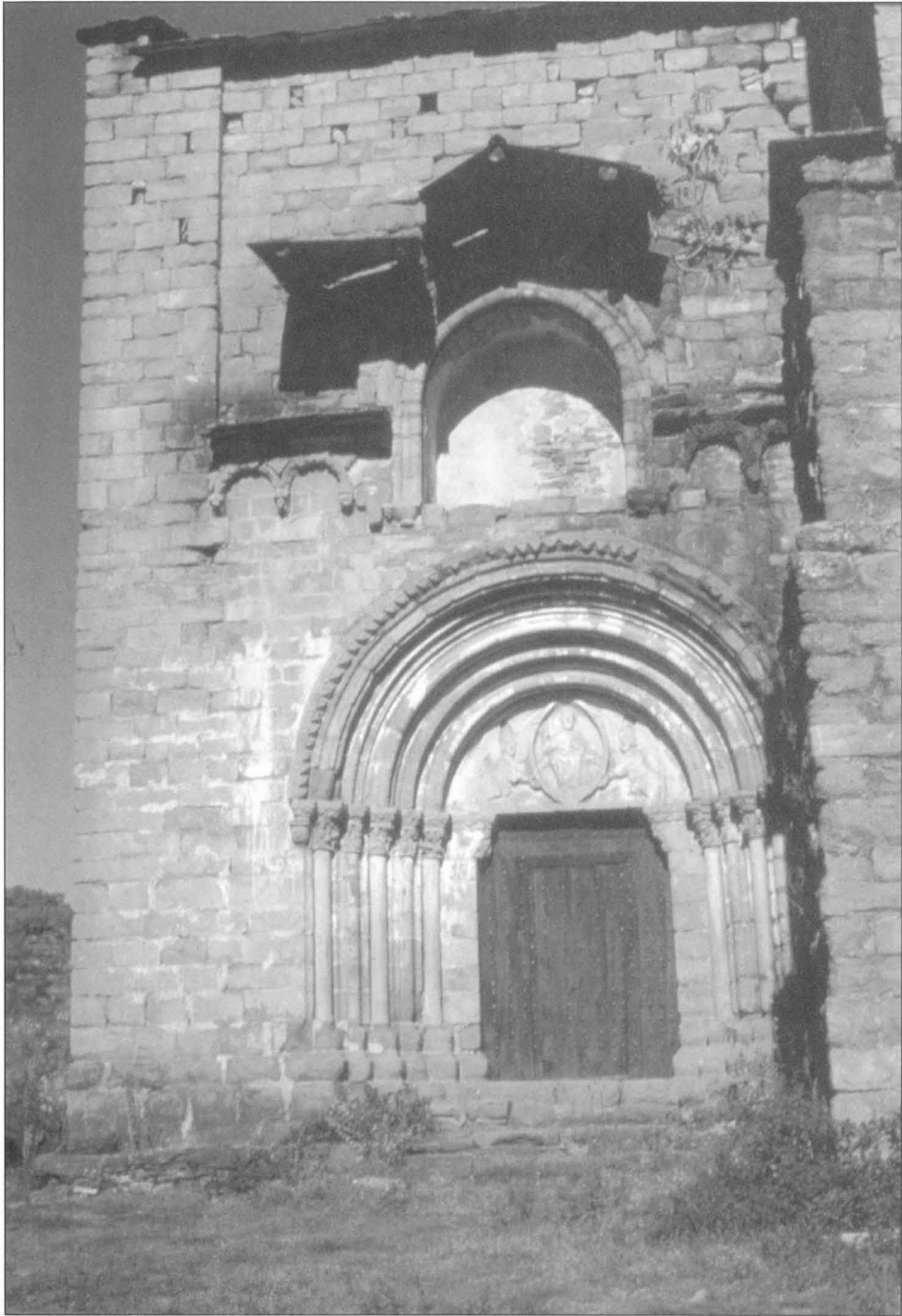
Castell de Girbeta. Mare de Dèu del Congost

Entrada del Congost del Mont-rebei

Castell de Montanyana (Baixa Ribagorça). Torre mestra del Castell

Mare de Déu de Baldós (Montanyana). Portada de l'església

Sant Pere d'Àger